

було ледви 13 членів, — найменший комітет. На засіданні сім забрав перший голос др. Лучаківський, посадище Тернополя. Він указав в своїй річі на те, що Тернопіль відповідає всесторонню потреби заснованя тамже рускої гімназії. Фреквенція учеників-Русинів в тамошній польській гімназії є більше як достаточна. В минулих літах число учеників-Русинів доходило правильно від 150—170. В сім шкільнім році число се збільшило ся до 214. Надто засноване рускої гімназії в Тернополі причинить ся дуже до економічного двигичня міста. По дрі Лучаківським забирали голос ин. Проміньський і пос. Ради державної Гарапін. Оба они супротивили ся рішучо заснованю рускої гімназії в Тернополі, а при голосованю упало висесе дра Лучаківського 11 голосами против 2 голосів. Шкільна комісія прийняла письмо повітової Ради тернопільської до відомости і — одностайно порішила прийти перед сойм з такою ухвалою: „Взиває ся ц. к. правительство, щоби в місті Тернополі засновало гімназію з руским викладовим язиком, на разі в формі рівнобіжних клас при тамошній польській гімназії, поступенно від першої класи що року доповняючих себе, і щоби першу таку рівнобіжну класу відкрито як пайскорше, наколи се можливе, з 1 вересня 1898 року“. В дискусії над сею справою всі бесідники без винятку з повною прихильністю віднесли ся до неї. А взяли в дискусії участь крім референта послаи: Бобжинський, гр. Тарновський, гр. Войтїх Дідушицький, кн. Чарториский, проф. Солекский, пос. Раїський, бар. Бруницький, ректор краківського університету ке. Квацильський і проф. Вахнянин. Дискусія обертає ся лише коло усуненя деяких труднощій локальних і фінансових. Розходило ся іменно о те, чи найдуть ся убикації на уміщенє сих паралельних класе? Що належало би зробити, щоби правительство вже в сегорічній бюджет державній вставило відповідну суму на заведенє першої класи з руским викладовим язиком? І чи найдуть ся сили учительські? Що до першої точки, то мабуть не буде труднощій, але потреба вже нині оглянути ся в Тернополі за відповідним будинком, в котрім би поступенно могли умістити ся вигідно всі рускі відділи класові. Др. Лучаківський мабуть заздалегідь прийде в поміч Раді шкільній краєвій в вишуканю відповідних убикацій. Не буде ма-

буть і великої труднощій в тім, щоби правительство на покритє коштів заведеної першої класи рускої класи найшло відповідну суму на 4 місяці 1898 р. в бюджеті державнім. Третьа труднощій є трохи поважнійшої натури, позаяк дійсно Русини не розпоряджають надмірно численними силами учительськими. Мабуть на обсяженє 7-ої класи в Коломиї і 1-ої в Тернополі має Рада шкільна на разі лише 7 сил учительських до диспозиції.

Н О В И Н К И.

Львів дня 2-го лютого 1898.

— **Іменованя.** Надзвичайний професор іспбрудського університету др. Володимир Лукасевич іменованій звичайним професором львівського університету для дерматології.

— **Екстерністки** що наміряють скласти іспит зрілости в женській учительській семінарії у Львові з кінем сего шкільного року, мають внести поданя до дирекції заведеня (ул. Скарбківська ч. 39), найдалше до дня 1-го цвітня с. р. Ті поданя мають обіймати: 1) метрику, на доказ окінченю 19 року життя, 2) свідоцтво здоровля, виставлене урядовим лікарем, 3) свідоцтво моральности, 4) короткаї опис, взаглядно також свідоцтва відбутих наук, та перечитаних до іспиту книжок.

— **Телефон між Львовом а Віднем** буде відданий семи днями до публичного ужитку. На разі відбувають ся ще проби, котрі дають успіхи зовсім вдоволяючі. З центральної мовниці львівської на головній почті чути дуже добре голос осіб, що розмавають з Кракова або Відня. Треба лиш говорити вразно і з натиском, хотий дуже ентузіастично не треба. Говорити можна лише три мінути, бо по улянї того часу апарат сам від себе перестав функціонувати, хотий би розмовляючий не докінчив розпочатого реченя. В часі трех мінут можна сказати до апарату 100 до 400 слів. Залежить то від вирази і скорости в говореню. З Відня або з Кракова до Львова і на підворот можуть розмовляти тільки такі абоненти, котрі належать до межмістового звязку телефонічного і оплачують окрім звичайної такси локальної окрему належитість за певне строге означене чи-

сло розмов замісцевих в місяці. Розмовляти з особами, мешкаючими в Кракові або Відні, буде можна також з власного мешканя. Як звістно, то тримінутова розмова буде коштувати зі Львова 1 зр. 50 кр., з Кракова 1 зр. і коли зважити, що таке саме число слів в дорозі телеграфічній коштує що найменше 9 зр., то оказує ся, що телефон буде сповняти великі услуги. Ціла лінія між Львовом а Віднем виносить 755 кілометрів, а між Львовом а Краковом 345½ кілометрів. Кошти будови разом з коштами технічного урядженя виносять 103.100 зр.

— **Загальні збори тов. „Просьвіта“** відбули ся вчера при значній участі членів. Народи були дуже оживлені. Зміну статутів сам виділ відкликав з огляду на неприхильну для евого проекту ситуацію. Справа та буде дискутована на зборах, умисно в тій цілі скликаних. Вибір виділу відбув ся через аклямацію. Було дві листи. Одна листа уложена давним виділом, а друга противниками зміни статутів. Перейшла листа виділу малою більшістю. Вибрані членами головного виділу: Олександр Борковський, Григорій Врецьона, Осип Ганичак (молодший), др. Коєць Левицький, о. Теодозій Лежогубекій, Петро Огоновский, Коєць Пашковський, др. Михайло Начовский, Богдан Рожанський, Юліян Романчук (головною), Олександра Талачкевич, о. Олександр Темницький, о. Алексій Торонський. Заступниками членів головного виділу: Роман Цеглиньський, Прокіп Мостович, Никола Левандовський, Василь Пагірний, Юліян Стчинський, о. Йосиф Фолан.

— **Загальні збори філії „Просьвіти“ в Раві рускій** в сполученю з господарським вічем, відбудуть ся в понеділок, дня 7 лютого, о годині 1 пополудни, з таким порядком денним: 1) справозданє уступаючого виділу; 2) господарський відчит о. Ім. Крип'яна; 3) реферат крамничний о. І. Киріяна; 4) вибір нового виділу; 5) внесенє членів. Перед зборами о годині 11 перед полуднем, відправить ся богослуженє в місцевій церкві. Виділ просить всіх членів філії о численну участь а Веч. оо. духовних просить ласкаво повідомити парохіян, що на вічу господарським може кождий явити ся.

— **Рабунок на улиці.** Недавно в ночи повертав возний скарбової дирекції у Львові Куровський від своїхів з міста до дому. На ул. Городенській коло касарні Фердинанда шапала на него

ще час — бодай доти, доки не добудемо скарбів. Третьа річ — межи ними єуть ще вірні матрози. А що скорше чи пізнійше муєть прийти до борби, то я предкладаю, щоби ми скористали з нагоди, і одного красного дня, коли би они того найменше сподівали ся, самі перші зачепили їх та взяли за лоб. Чей й же можемо спустити ся на ті слуги, котрих Ви, пане Треляній забрали з собою?

— Як на мене самого — відновив сквайр.

— Три — став капітан числити, — до того ми тут і Гакіне то разом сім. А тепер розгляньмо ся за вірними матрозами. Котрі би то з них могли бути?

— Здаєсь, що найскорше ті люди — сказав доктор — котрих сам сквайр приймив, заким ще пізнав ся з Зільвером.

— То ні — відозвав ся на то сквайр — Генде преці також один з тих, що я їх сам приймив.

— Мені здавало ся, що я можу спустити ся на Гендса — додав капітан, а відтак говорив дальше: То, що Вам скажу, не буде великою відрадою. Мусимо чекати і на все пильно уважати хоч і як то нудно. Ліпше було би, як би прийшло до отвертої борби, але нам треба доти сидіти тихо, доки аж не будемо знати наших людей. Крутити і свистати, доки аж не настане вітер — отсе мій погляд.

— Джім — відозвав ся доктор — може нам більше помочи, як кождий инший. Залога его не підозріває, а Джім має добре око.

— Чуєш, Гакіне — докинув тут сквайр — ти у мене дуже багато значиш.

Мене звав великий страх, коли я почув такі похвали, бо я дійсно не знав ніякої ради, а все-таки якось так дивно склало ся, що я мав їх виратувати. Тимчасом, як ми й не рахували, а таки з помежи двайцяти шістьох знайшло ся лиш сім, на котрих ми могли спустити ся, а ще й межі тими сімома був один хлопець, так, що по нашій стороні було лиш

шістьох дорослих мужчин против девятнадцятьох по другій стороні.

ЧАСТЬ ТРЕТЯ.

Моя пригода на суші.

Глава тринадцята.

Як розпочала ся моя пригода на суші.

Коли я на другий день вийшов знову на поклад, виглядав острів зовсім инакше. Хоч вітер тепер був зовсім притих, то все-таки зробили ми в ночи спорий кусень дороги та були тепер може на пів милі на полудневий захід від плоского західного побережя. Сірі ліси вкривали велику часть сеї площі. Сю одностайну краску переривали жовті піски близько берега та многі високі гірці, висці як всі инші дерева, що росли то поодинокі, то купками. Загальний вигляд був сумовитий і одностайний. Горби складали ся з самих голих скал, на котрих і бурян не ріє; всі виглядали якось дивно, а найдивнійше той горб „дальновид“, найвисший зі всіх, бо може на триста або чотирьста стій високий, що зі всіх боків підоймав ся стрімко на острові, а котрого вершок був зовсім плоский, так, що він виглядав як би якась величезна підстава від якоїсь статуи.

Позаяк не було вітру, то „Гіспаніоля“ лиш ходила як коліска з одного боку на другий. Вітрила били ся об машти і реї, кермове весло лігало на всі боки, а цілий корабель тріпав і скрипів, що аж Господи змилуй ся. Все крутило ся докола мене в колесо і я муєть дивити ся, щоби чого вхопити ся, аби не упасти. Бо хоч я при добрім вітрі і погоді держу ся зовсім добре на мори, то все-таки від такого гойданя корабля робило ся мені педобре, особливо коли то було рано і я ще нічого не їв.

Може й то була причина — а може й вигляд острова з его сумно-сірими лісами та

дикую утворою скал і гук заціпенних філь, що розбивали ся об стрімкі береги. Як би й не було, наслідки були ті самі: Хоч сонце стояло тепер високо на небі і добре припікало, хоч птиці докола нас ловили рибу і кричали, та хоч по такій довгій дорозі на мори повинен би кождий бути рад з того, що може знову спусти на землю, мені так зовсім не стало відваги і від того першого погляду стала мені непевнистою навіть сама згадка про острів з закованими скарбами.

Того дня ждала нас нудна робота. Позаяк не було ні найменшого вітру, муєли ми спустити лодки на воду і посідати до них та тягнути корабель яких три або чотири (англійські) милі²⁾ докола кінця острова у вузькій в'їзд, котрим запливало ся до пристани поза кістяковим островом. Я приєв ся добровільно до матрозів в одній лодці, хоч по правді мене там не було потреба. Спеска була страшна, а матрози як скажені відказували на ту роботу. В моїй лодці був Андерзон старшим; але він замість других успокоювати та здержувати, ще й сам відказував та кляв так само голосно як і найгірші з них.

— Шцєта ще — казав він — що того вічно не буде.

Я уважав то за дуже злий знак, бо моряки аж до того дня сповняли радо і охотно свій обовязок. Але, видко, що на вид острова позабули на всякий послух.

Через цілий той час стояв довгий Джек коло керманіча і показував ему дорогу та учив его. Він знав в'їзд так добре як свою долоню і на хвилю не призадумував ся, коли той чоловік, що на переді оловянною кулею мірив глибину води, всюди знайшов глибшу воду, як була зазначена на карті. Ми зтягнули корабель аж па то місце, де на карті був нарисований якор, значить ся, третину милі від го-

²⁾ Англійська миля = 1.600 метрів.

несподівано якась жінчина, ударила его і стала драпати по лицю. В тій самій хвили ударив его хтось з заду в голову так сильно, що Куровський упав неприємний на землю. Серед шарпанни і оборотів на всі боки отямив ся і узрів, що напасники здирають з него зимовий плащ і сурдут. Хватив отже жінчину за водосе і зачав з цілої сили кричати. Переполохані напасники поутікали. Окровавлений і побитий вернув ся Куровський назад до міста і повідомивши о випадку поліцію, улад ся на станцію ратункову, де ему заосмотрено рани.

— **Намірене убийство.** Станиславівська газета оповідає о такій пригоді: Кунець Штайн вивів перед двома тижнями службу помічником торговельному Володислу Климовському. Климовський, 18-літній хлопець, виїхав до Кракова, однак за кілька днів вернув до Станиславова і з'явив ся в склепі Штайна. Був дуже роздрознений і цілий день поводив ся неспокійно і дивно. Родина Штайна причувала, що може прийти до якогось нещастя, бо Климовський купив був перед недавнім часом револьвер. Тому постарали ся Штайни завчасу о асистенцію поліції і коли вечером Климовський прийшов знов до склепу, велів его купець арештувати. Однак в тій хвили витягнув Климовський револьвер і змірив ся до Штайна. Штайн не стратив притомности, кинув ся на Климовського і по кількох хвилях видер ему з рук револьвер. Показало ся, що револьвер був набитий шістьма набоями, а крім того найдено ще в кишені Климовського кільканапівті набойів. Климовського арештовано.

— **Огні.** В році 1897 було в Галичині 828 пожегарів. Згоріло 1445 домів, 1880 всяких інших будинків та 13 людей. Загальна шкода виносить 1.382.000 зр., а була обезпечена лише на 619 тисячів, т. е. менше ніж на половину.

— **Бурі.** У Відні лютув ся опогди дуже сильний гураган, котрий паробив великої шкоди, зриваючи дахи, вириваючи найстарші дерева з корінням і т. д. На передмістю Брігіттенав вітер перевернув кілька возів з меблями, при чім 5 людей цоранило ся. — В Знаймі, на Мораві, паробив естрашний вихор великої шкоди як в місті так і в околиці, особливо в лісах. — З Одеси знов телеграфують, що з причини великої бурі на Чорнім морі затонуло 7 кораблів з 200 людьми залогі.

ловного острова на однім боці а кістякового острова на другім, і там станули. Сподом моря був чистий пісок. Коли забрелів спущений якор, злетіли сполошені величезні стада птиць, але не більше як за пів мінуту посідали знов на дерева і знов настала глибока тишина.

Докола пристани була земля вирита лісом, а в часі припливу моря доходила вода аж до самих дерев. В глибині по найбільшій часті рівного побережжя підіймали ся горби майже півколесом. Дві маленькі річки, а лишче сказавши два багна, вливали свою воду до сего ставу, як по правді треба би було приставі назвати, а хащі недалеко усти сьвітили ся якимсь підозрілим блеском. З корабля не було видно ані хати ані огорожі, і як би нам карта була того не показала, то ми були би гадали, що ми перші люди, котрі тут знайшли пристань, від коли остров островом.

Ані найменший вітерець не звів ся і лиш чути було, як гуділи філі, що на якої пів милі подальше розбивали ся об скалисті береги. Понад нашою пристанню уносив ся якийсь свого рода запах — ніби як від струншлих пнів і гнилого листя. Я добачив, як доктор рознюхав ся у воздухі, ніби той, що хоче знати, чи може йтице не сьвіже.

— Не знаю — сказав він — як стоїть діло зі скарбами, але я би дав свою перуку на заклад, що тут панує лиха пропасниця.

Коли вже поведене матрозів в лодді могло занепокоїти, то опо таки прибрало вже небезпечний вид, коли опи вернули на корабель. Показали ся громадками на покладі і відворкували приймаючи з грізними мінами найнезвичайніші прикази і сповняли їх з очевидним опором. Той етап переніє ся був навіть на вірних моряків, бо не було і одного матроза, котрий би був дав добрий примір. Ворохобня як туча повисла була понад нашими головами.

Ми з каюти були не самі одні, що пізнали важність і небезпечність положення. Довгий

Також і в нашім краю лютили ся сильні бурі в поєддних двох днях.

— **Напад орлів на листоноса.** Листонос Зедирини Бонгтру в полудневій Франції мав сими днями небезпечну пригоду з орлами. Іменно коли ішов з Сен-Вопше до Сен-Етіян-ан-Деволей, в глибоких горах, і умучений конною дорогою, сів при гостинці, аби відпочати, кинули ся нагале на него два орли. Листонос боронив ся палицею, і вже гадав, що легко віджене напастників, коли параз надлетіли ще два орли, і разом з попередними кинули ся на него. Від паглих ударів крил упав Бонгтру на землю, але скоро зірвав ся знов на ноги і ударив одного орла так сильно, що той упав на хвилю заголомщений на землю. Борба трвала цілої чверть години, заки удало ся листоносови прогнати небезпечних напастників. Бонгтру виїшов ціло з борби, бо потерпів лише кілька легких скалічень, але в наслідок перебутого страху поважно занедужав.

— **Померли:** Франц Вольфарт, властитель Курля, бувший посол до ради державної і довголітній презес ради повітової в Бережанах; — Іван Керекярто, директор станиславівської гімназії, дня 31-го січня, скоропостижно; — в Бродях, старший професор гімназії Франц Шиндлер.

ТЕЛЕГРАМИ.

Прага 2 лютого. Сейм вибрав для внесення язикового гр. Букоа комією з 12 членів. Німці здержали ся від голосованя.

Відень 2 лютого. Від вчера настали майже на всіх пімецьких університетах страйки студентів і виклади не відбувають ся. На тутешнім університеті славянські студенти протестують против страйків.

Берлін 2 лютого. Розійшлась чулка, що грецький кн. Юрій готов обняти управу Крети, скоро Кретійці его до того завізвуть а держави не спротивлять ся.

Джек ходив неутомимо від одної громадки до до другої, промаваляв невдоволенням до серця і сам про себе давав примір як не можна красний. Він так еказати би аж над силу, показував ся услужливим і чемним та до кожного усміхав ся. Скоро дано який приказ, то Джек з своєю кулею був певно перший, котрий схопив ся і всеело відповів „Ay. Ay, Sir! А коли не було ніякої роботи, то він сьпівав одну пісню по другій, як щоби тим покрити невдоволене других.

Зі всіх педобрих ознак того злого поплудня робило найгірше вражінє то службисте поведєне довгого Джека.

Ми стали радити раду в каюті.

— Сер — казав капітан — коли додам ще один однієнький приказ, то в тій хвили вся залога кине ся нас. Річ така: Коли хтось відповість мені по проєтації, то і я ему так само відповім і так зачне ся танець. Коли не відповім, то Зільвер набере підозріня і знов танець готовий. В сій хвили знаю лиш одного чоловіка, на котрого би ми могли спусити ся.

— А той єсть? — спитав еквайр.

— Зільвер, сер — відповів капітан — ему так само дуже о то розходить ся, щоби не допустити до бунту. Они, що правда, злі на него, але він ім то вибе з голови, скоро лиш буде мати нагоду до того. Я предкладаю для того, щоби ему дати таку нагоду. Пуетім людий по полудни па ешу. Підуть всі, ну, то добре, будемо старати ся боронити корабель від них; на підуть, то будемо боронити каюту, а Бог нехай праведним помагає. Коли же лиш кількох піде, то я ручу за то, що Зільвер приведе їх назад на корабель такими як ягнятка.

(Дальше буде).

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слідуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезії часть I, 1 зр., Книга казок, поезії часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр. — Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4-50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезій ч. I. 20 кр., 3 чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московського 10 кр. — Олек. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Герин-Герасимович. Що то є господарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Дніпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезії ч. I. 20 кр. — Михайло Старицький. В темраві, драма 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землі 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницький. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки до Черниці Шевченка 10 кр., — Чернера республіка на Афоні 10 кр., Пісня про Ролянда 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Омелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

Розбишаки на вулі Мисісіні. Повість з життя американських полішуків в перекладі К. Вербенка, виїшла особною книжкою (609 стор. друку) і продає ся по ціні 80 кр. в книгарни Ставропільській, тов. ім. Шевченка і у накладця К. Паньковського.

— **Звістна фірма пп Михайла Спозарського і Сина** постарала ся о листовий папір з гарним портретом Тараса Шевченка (квіт зображений за границею). Коробка того листового паперу wraz з кувертами продає ся в склепі пп. Спозарських (в каменіци „Просьвіти“) по ціні від 40 кр. до 1 зр. 50 кр.

Надіслане.

Ц. к. галицький упр. галиц.

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

череніє

Контору виміни і відділ депозит

котрих бюра містять ся дотепер в мезаніні власного будинку до околяю фронтового в партері

Відділ депозитовий

приймає вклади і закладає залички на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартістні і дав на них залички.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозита заховавчі (Safe Deposits).

За оплатою 35 до 35 зр. а. в. річно, депозитар дістає в сталеній касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключом, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом паробив Банк гіпотечний як найдогіднійші заарядженя.

Приписи відносячі ся до того рода депозитів одержати можна безплатно в відділі депозитовім

5

Контора виміни

ч. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного куцує і продає

всі папери вартістні і монети

по найдогіднійшим денним курсі, не вчисляючи ніякої провізії.

Контора виміни і відділ депозитовий перенесений до льокляю партерного в будинку бавковім

5

За редакцію відповідає: Адам Коєхонєцький

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЬБЕРА у Львові.

До Народної Часописи

Газети Львівської

всілякі

ОГОЛОШЕННЯ

приймає виключно

АГЕНЦІЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників
 і також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні.